

MURÁNSKE 3 NOVINY

IV. ROČNÍK • DVOJMESAČNÍK • JÚN 2011

0,20 €

„Radosť z uvažovania a chápania je najkrajším darom prírody.“

Albert Einstein.

Pre čistejšie životné prostredie, čistejší Muráň

Každý človek si musí uvedomiť, že je súčasťou prírody, ktorej rovnováha sa nedbanlivo naruša. Najhoršie na tom je však skutočnosť, že rovnováhu neopakovateľného zážitku, ktorá otvára srdcia a a pohľadá dušu, naruša viac – menej ten istý človek, či už vzdelaný alebo nevzdelaný. Nastal čas vrátiť sa k prírode, k jej hodnotám, zdrojom, funkciám a kvalitám, k zdravému vzťahu človeka k prírode, preto sa treba zamerať už na našich najmenších, deti v materských školách, žiakov základných škôl a vstúpať im zásady, ako sa voči prírode správať a ako ju ochraňovať – prebúdzat' v nich environmentálne cítenie.

FOTO autor Milan Ivaník

Rešpektovať prírodu znamená rešpektovať život, a práve preto som oslovila v súčasnej dobe najaktívnejšieho člena Klubu priateľov Muránskej planiny p. Milana Ivaníka, dobrovoľného strážcu prírody, ktorý popri bežných povinnostiach je ochotný svoj čas a energiu investovať do práce, za ktorú nedostáva žiadne peniaze. Podujal sa na veľmi ťažkú úlohu skvalitniť životné prostredie, vyčistiť lesy od odpadkov a hlavný dôraz kladie na vyčistenie Hrdzavého potoka. Svojím postojom chce zvýšiť povedomie o dobrovoľníctve.

Ako hodnotíte prístup občanov v Muráni k životnému prostrediu?

„Napriek tomu, že občania deklarujú svoj pozitívny vzťah k prostrediu, situácia je iná. Chcem poukázať na nedisciplinovaných občanov. Musím byť tentoraz kritický! Občania nevenujú dostatočnú pozornosť ochrane životného prostredia a mládež už vôbec. V iných dedinách víta návštevníkov, turistov poriadok a čistota, čo je odrazom ekologického myslenia a životného štýlu.“

Ste dobrovoľný strážca prírody, aké sú vaše začiatky?

„Jar poodkrýva turistické chodníčky, cestičky, les a s ňou aj neporiadok, čierne skládky... Oslovil som starostu obce Ing. Romana Goldschmid-

ta a požiadal o spoluprácu. Spolu s rómami občianmi aktivačných prác sme začali. Najprv som im vysvetlil, o čo nám ide, vzťah k prírode, likvidáciu čiernych skládok a vyčistenie Hrdzavého potoka. Sám som išiel príkladom. Treba mať srdce, svoje presvedčenie. Začali sme od Dielka, Paseky, Vyvieračka Márie Sěči, Lehotský potok, Javorníková, Pepovice... Zbierali sme odpad, plastové fľaše, sklo, textil vedľa cesty a po dolinách do igelitových vriec. Potom sme postupovali od Vyvieračky pod hradom smerom na Prednú Horu. Našli sme množstvo fliaš, „pneumatík, kovov... Boli sme prekvapení, koľko odpadov ľudia dokážu vyhodit' do prírody.“

Koľko odpadu sa vyzbieralo?

„Občania by si mali uvedomiť, že smeti do lesa nepatria. Našu prácu by najviac vedel ohodnotiť a vyčíslit' pán Ján Hajdúk, traktorista a jeho pomocníci z aktivačných prác pri Obecnom úrade v Muráni. Bolo toho veľa, niekoľko vlečiek. Nesmiem zabudnúť na mojich verných pomocníkov Mira, Fera, Igora, Kamila a Petra, ktorí vedia pracovať a nadobudli presvedčenie o čistom životnom prostredí.“

Čomu ste venovali najväčšiu pozornosť?

„Čisteniu potoka v Pastovníku. Vy-

čistili sme dno potoka od rôzneho nánosu a dole pri obecnom úrade bol najväčší úlovok. Odratý pes v rozklade! Čo sme to za ľudia... Hrozila epidémia. Kladli sme si otázku, kto to mohol urobiť, nikto nič necítil, nevidel. Hrdzavý potok je veľmi znečistený! Vypúšťajú sa septiky, rôznych domový odpad. Od troch mostov nadol, čo sú domy, nemali by všetko hádzať do Hrdzavého potoka! Posledne som bol vykričaný po upozornení miestnym občanom. Voda kysne, zapácha. Museli sme ju oksličiť, lebo tam boli veľké nánosy v priehlbínach, museli sme otvoriť skaly... a tam nás čakala hrôza. Domový odpad, šupky zo zemiakov, plastové fľaše, sklo, konzervy, zdochliny, pampersky... Bol to strašný pohľad!“

Pracujete sám, idete príkladom v spolupráci s Rómami, ale kde sú ostatní?

„Áno. Súčasnú situáciu treba urýchlene riešiť, veď voda podmieňuje náš život, zdravie, krásu. Voda je nad zlato! Niekedy aj žiaci chodili čistiť studničky a teraz...?“

Myslíte si, že v budúcnosti pomôže zberný dvor, ktorý sa plánuje?

„Občanov musíme prevychovať. Zberný dvor pomôže čiastočne. Občania sú pohodlní, leniví, tak radšej všetko opäť hodia do potoka.“

Na poslednom zasadnutí obecného zastupiteľstva ste dostali pochvalu od starostu obce za Vašu aktivitu.

„Áno, ďakujem, ale čakám dobrovoľníkov, ktorí sa k nám pripoja. Všade sa stretávame s dobrovoľníkmi, ktorí čistia svoju dedinu. Čo tak vyhlásiť akciu Pre krajšie životné prostredie? Moje veľké poďakovanie patrí Cigánom - Rómom, ktorí so mnou spolupracovali, za ich aktivitu, pretože ako sa sami vyjadřili: „NIE JE CIGÁN AKO CIGÁNI!“

A ešte záverečné slovo dobrovoľného strážcu prírody?

„Som spokojný, že sme aspoň trochu prispeli k čistejšej prírode a určite prilákame turistov. Mali by sme uchrániť svoju dedinu, veď tu žijeme. V práci budeme pokračovať podľa svojich možností. Turisti obdivujú panenskú prírodu, vzácne druhy živočíchov, kone vo voľnej prírode, zrúcaniny hradu, preto rešpektujme prírodu, lebo je našou matkou – daryňou života.“

Za rozhovor ďakuje Adela Michalská

ŠKOLÁKOM UŽ ZVONÍ NA PRÁZDNINY

FOTO autor Mirka Profantová

Žiaci zo ŠKD v Muráni.

Je dobré mať priateľa

Mgr. Juraj Kochjar

Život, koľko záhad v sebe skrývaš, dobré aj zlé často dávaš, raz bohatstvo, zas i bieda, radosť so smútkom sa strieda. Si úžasný, krásny, tajomný či zradný, bohatý na lásku, alebo aj chladný. Nikdy nevieš, čo ťa čaká, odvíja sa ten náš život ako niť dajaká.

Je šťastím mať priateľa, či z detstva, a či v práci, je slnkom na oblohe, úsmevom, no jednoducho teplom pri srdci. Človek na dobré rád spomína a také si aj v myslí uchová. Stretnutie srdce zahreje, myseľ poteší, spomienka na zašlé časy dušu ti oblaží. Myšlienky sa zletúvajú, čo-to z nich ubudlo, veľkým potešením je, keď dobré len ostalo.

Je dobré mať priateľa, ktorý ti je drahý, vánok v sparnom lete, čo telo ovlaží. Hviezda na oblohe, ktorá smer udáva, a celý tvoj život láskou požeňáva.

Je dobré mať priateľa, je lúka kvetmi zaliata, teplý lúč, čo ťa zahrieva, oáza v púšti nájdená.

Je dobré mať priateľa, takú bútlavú vrbu, všetko jej šepťat môžeš, pochopenie aj radu v nej nájdeš.

Si šťastný, keď ho máš, uváž však, čo aj ty jemu dáš. Keď aj ty taký si, ako on vždy býva, tak v tom živote nič ti už nechýba. Čím viacej mu dávaš, viac sa tebe vráti, nezabudni na to, veď život sa kráti.

Oj, priatelia moji, ktorých som stretával, pýtam sa vás teraz, či som vám dosť dával ?

Veselé prázdniny všetkým deťom
želá starosta obce a obecné
zastupiteľstvo

VŠEOBECNÉ ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE MURÁŇ Č. 16/2003 O UDEĽOVANÍ VEREJNÝCH UZNANÍ A OCENENÍ V OBCI MURÁŇ

Obecné zastupiteľstvo Muráň na základe §-u 11 ods. 3 písm. g) zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov vydáva toto VZN, ktoré upravuje spôsob a podmienky udeľovania čestného občianstva a ocenení obce Muráň:

I. ČESTNÉ OBČIANSTVO OBCE MURÁŇ

- (1) Obecné zastupiteľstvo Muráň môže udeliť čestné občianstvo osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj obce, ochranu jej záujmov a šírenie dobrého mena vo svete, alebo obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonomi.
- (2) Návrhy na udelenie ocenení môžu predkladať občania obce, ktorí dovŕšili 18 rokov. Návrhy sa predkladajú na osobitných tlačivách, (príloha č.1) ktoré si navrhovatelia môžu vyzdvihnúť na Obecnom úrade Muráň. O udeľovaní čestného občianstva rozhodne nadpolovičná väčšina hlasov všetkých poslancov. Udeľuje sa max 1 občianovi pri oslavách Dní obce.
- (3) Súčasťou ocenenia je listina o udelení čestného občianstva, ktorú podpisuje starosta. Listina sa vyhotovuje dvojazyčne tak, že druhé vyhotovenie je v jazyku pocteného, ak je ním cudzí štátny príslušník. Listina obsahuje: meno pocteného, dôvod udelenia čestného občianstva, erb obce, pečiatku obce, podpis starostu, dátum udelenia čestného občianstva.
- (4) Čestné občianstvo obce nezákladá štátne občianstvo.
- (5) Odovzdanie listiny poctene-

mu sa uskutoční na slávnostnom akte, ktorý je s účasťou Dní obce Muráň. Listina poctenému sa môže odovzdať aj na mimoriadnom, prípadne riadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva, alebo inak.

II. OCENENIE OBCE MURÁŇ

- (1) Ocenenia obce sa udeľujú za vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky vedeckej, technickej, umeleckej, športovej, publicistickej, verejno-prospešnej činnosti a pod., ďalej za činnosť osôb pri záchrane ľudských životov, majetku mesta a občanov.
- (2) Návrhy na udelenie ocenení môžu predkladať občania obce, ktorí dovŕšili 18 rokov. Návrhy sa predkladajú na osobitných tlačivách, ktoré si navrhovatelia môžu vyzdvihnúť na Obecnom úrade Muráň. O udelení ocenení rozhodne nadpolovičná väčšina hlasov všetkých poslancov.
- (3) Medzi ocenenia obce patria: Cena obce Muráň, ktorá môže byť každoročne udelená najviac 3 osobám alebo kolektívom. Spolu s ňou sa poskytne finančná odmena 2 000,- Sk netto. Cena starostu obce Muráň, ktorú tvorí listina s menom pocteného a uvedením oblasti, v ktorej poctení vynikol. Každoročne sa môže udeliť najviac 5 jednotlivcom alebo kolektívom. Spolu s ňou sa poskytne finančná odmena

- 1 000,- Sk netto.
- (4) Návrhy na udelenie ocenení môžu predkladať občania obce, ktoré dovŕšili 18 rokov na obecnom úrade na osobitných tlačivách, ktoré si navrhovatelia môžu vyzdvihnúť na Obecnom úrade. O udelení medaily rozhodne obecné zastupiteľstvo nadpolovičnou väčšinou prítomných poslancov.
- (5) Poctení vo všetkých kategóriách, ako i ocenení budú zapísaní do Pamätnej knihy obce Muráň na slávnostnom akte, ktorý je súčasťou Dní obce Muráň.
- (6) Ocenenia sa môžu udeliť aj in memoriam, ktoré prevezme pozostalý podľa príbuzenského vzťahu. Medzi príbuznými rozhoduje stupeň príbuzenstva a pri rovnakom stupni príbuzenstva má priradenosť vekovo staršia osoba.
- (7) Ku každému oceneniu bude pridelené evidenčné číslo a rok

III. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA
 (1) Na tomto všeobecne záväznom nariadení sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo Muráň dňa 30.04.2003 pod číslom uznesenia č. 24/2003 Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť 15. dňom po jeho zverejnení.
Muráň 30.04.2003
Ing. Roman Goldschmidt
starosta obce

Zmeny a doplnky č. 1

VŠEOBECNÉ ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE MURÁŇ O UDEĽOVANÍ VEREJNÝCH UZNANÍ A OCENENÍ V OBCI MURÁŇ

Obecné zastupiteľstvo v Muráňi VZN obce Muráň o udeľovaní verejných uznaní a ocenení v Obci Muráň schválene uznesením obecného zastupiteľstva dňa 30.04.2003 v znení zmien a doplnkov mení a dopĺňa nasledovne:

- II. OCENENIE OBCE MURÁŇ**
- (3) Medzi ocenenia obce patria: Cena obce Muráň, ktorá môže byť každoročne udelená najviac 3

osobám alebo kolektívom. Spolu s ňou sa poskytne finančná odmena 70 € (2 180,82,- Sk) netto. Cena starostu obce Muráň, ktorú tvorí listina s menom pocteného a uvedením oblasti, v ktorej poctení vynikol. Každoročne sa môže udeliť najviac 5 jednotlivcom alebo kolektívom. Spolu s ňou sa poskytne finančná odmena 35 € (1054,41,- Sk) netto.

III. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

NIA
 Za ods. 1 vkladá nový ods.2 nasledovného znenia: „ Tieto zmeny a doplnky VZN obce Muráň o udeľovaní verejných uznaní a ocenení v Obci Muráň boli schválené obecným zastupiteľstvom v Muráňi dňa 20.11.2008 a nadobúdajú účinnosť dňa 1.1.2009.
Ing. Roman Goldschmidt
starosta obce

My sa pýtame, hlava obce odpovedá

Téma dialógu: diskusný príspevok

Starosta obce Muráň Ing. Roman Goldschmidt v Muráňských novinách č. 1/2011 okrem iného uviedol, že v uplynulom volebnom období sa veľmi málo občanov zúčastňovalo na verejných zasadnutiach obecného zastupiteľstva, na ktorých sa prijímajú mnohé závažné rozhodnutia, ktoré sa týkajú ich samotných.

Pán starosta, ako možno hodnotiť účasť občanov na zasadnutiach OZ v súčasnosti?
 „Môžeme to hodnotiť sčasti pozitívne. Na poslednom zastupiteľstve, ktoré sa konalo 28.04.2011, sme mohli zaregistrovať väčšiu účasť občanov obce, ale i napriek tomu by som privítal ešte hojnejšie zastúpenie obyvateľov pri prejednávaní vecí verejných.“

Niektorí občania by určite radi

využili možnosť zapojiť sa do diskusie na zasadnutiach OZ. Ak majú na to právo, akú formu resp. aj aké trvanie by mal mať diskusný príspevok?

„V zmysle § 12 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. Zákona o obecnom zriadení sa môže slovo udeliť ktorémukoľvek obyvateľovi obce, ak o to požiadajú. Diskusný príspevok by mal byť stručný, jasný a vecný.“

Ak sa občan zasadnutia nemôže zúčastniť a vopred vám doručí svoj písomný diskusný príspevok, zaujmete k nemu stanovisko a doručíte mu písomnú odpoveď?
 „Áno, nevidím v tom žiaden problém.“

A ešte záverom, pán starosta, máme pre vás trochu diskutabilnú otázku. Aké diskusné príspevky, resp. individuálne či obecné

problémy by sa nemali riešiť na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva?

„Rokovanie Obecného zastupiteľstva upravuje § 12 zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov a predmetom neverejného rokovania sú informácie alebo veci chránené podľa osobitných zákonov (napr. § 17-20 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákoník, § 91 zákona č. 483/2001 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov, § 23 zákona SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov, zákon č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov)“

Za vyčerpávajúce odpovede ďakuje
Mgr. R. Svoreňová

UZNESENIA

z obecného zastupiteľstva Muráň, ktoré sa konalo dňa 28.04.2011

Uznesenie č. 29/2011

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** Návrhovú komisiu v zložení: **Ing. Pavel Kochjar** **Jaroslav Hrivnák** **Mgr. Jana Murková** Overovateľov zápisnice: **Ing. Juraj Frandel** **Peter Laurenčík**

Uznesenie č. 30/2011

Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie** Plnenie uznesení zo zasadnutia dňa 26.01.2011

Uznesenie č. 31/2011

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** Úpravu rozpočtu obce č. 1 na r. 2011 nasledovne: Bežný rozpočet: Bežné príjmy 784 693 € Bežné výdavky 703 063 € Prebytok bežného rozpočtu 81 630 €

Kapitálový rozpočet: Kapitálové príjmy 43 191 € Kapitálové výdavky 143 659 € Schodok kapitálového rozpočtu - 100 468 € Finančné operácie Finančné príjmy 78 903 € Finančné výdavky 0 € + 78 903 €

Schodok KR je krytý prebytkom BR vo výške 81 630 € + 18 838 z FO.

Uznesenie č. 32/2011

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje:** kúpu nehnuteľnosti na základe znaleckého posudku č.35/2010 zo dňa 31.05.2010 vypracovaného Ing. Ondrejom Nemogom

- parcela registra "C", parc.. č. 1434/2 o výmere 7688 m², druh pozemku ostatné plochy, - parcela registra "C", parc. č. 1446/16 o výmere 1640 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, v sume 15 204,64,-Eur - stavby nachádzajúce sa na parcele registra "C", parc. č.1446/16 o výmere 1640 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria: plot na severozápadnej strane a vonkajšie úpravy - spevnené plochy štrkopieskové prašné a spevnené plochy asfaltové, a most cez potok v sume 18 454,55,-Eur bez DPH.

Uznesenie č. 33/2011

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje:** Zmluvu o zriadení záložného práva medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Obcou Muráň na majetok vo vlastníctve obce, pozemok registra „C“ par. č. 135, nachádzajúcej sa v k.ú. Muráň na základe zmluvy č. Z 2213012003901 o poskytnutí NFP na projekt s názvom: „Rekonštrukcia historického objektu – fary a jeho premena na múzeum v obci Muráň“, kód žiadosti o NFP – NFP22130120073 .

Uznesenie č. 34/2011

Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie:** Informáciu o pripravách na Dni obce Muráň a Ródeo 2011. Uznesenie č. 35/2011 Obecné zastupiteľstvo **ukladá:** Riaditeľovi ZŠ s MŠ v Muráňi zriadiť stravovaciu komisiu do 15.05.2011.

Ocenení v roku 2006

cenu obce Muráň

- p. Ladislavovi Běrešovi, za záchranu ľudského života
- p. Milanovi Tabakovi, za záchranu ľudského života
- p. Pavlovi Mlákyovi, za rozvoj športu a turistiky

cenu starostu obce Muráň

- p. Mgr. Pavlovi Sklenárikovi, in memoriam, za celoživotnú prácu v oblasti školstva a športu
- p. Anne Sklenárikovej, za kultúrnu činnosť a propagáciu obce Muráň
- p. Mgr. Vincentovi Blanárovi, za výtvarnú tvorbu a propagáciu obce Muráň a okolia Muránskej Planina
- p. Petrovi Pobočekovi, za filmovú tvorbu a propagáciu Národného parku Muránska Planina
- p. Karolovi Kubicovi, za filmovú tvorbu a propagáciu Národného parku Muránska Planina
- p. Jánovi Vavrekovi, in memoriam za rozvoj športu v obci Muráň

Ocenení v roku 2001

čestné občianstvo obce Muráň

- p. Antonovi Macákovi, in memoriam, rímsko-katolíckemu kňazovi, ferošovníkovi, zberateľovi folklóru a prekladateľovi, za celoživotné diela v oblasti dokumentovania histórie hradu a obce Muráň.
- p. Jánovi Čambálovi za kultúrnu a umeleckú propagáciu obce Muráň doma a v zahraničí
- p. Doc. PhDr. Jánovi Gallovi CSc. Za spracovanie knižnej publikácie o histórii hradu a obce Muráň
- p. Milanovi Petrenkovi za aktívnu pomoc obci Muráň v oblasti rozvoja kultúry a športu

cenu obce Muráň

- p. Františkovi Kochjarovi za celoživotnú prácu v prospech obce
- p. Jánovi Majerčíkovi za záchranu ľudského života
- p. Petrovi Glockovi za literárnu a kultúrnu činnosť a propagáciu dobrého mena obce Muráň
- DVPZ Muráň pod vedením p. Jána Melichera pri príležitosti 80. výročia založenia DVPZ TJ TATRAN Muráň za rozvoj športu v obci Muráň
- Folklornej speváckej skupine LEVENDA pod vedením Mgr. Evy Struhárovej za kultúrnu činnosť a propagáciu obce.

cenu starostu obce Muráň

- akadem. mal. p. Jozefovi Behovi za monumentálnu tvorbu, maľbu a knižnú ilustráciu.
- p. Ing. Mariánovi Detkovi za fotografickú dokumentáciu Nár. parku Mur. Planina a obce Muráň
- p. Ing. Pavlovi Hlodákovi a p. PhDr. Jánovi Žilákovi CSc. za spracovanie a vydanie knižnej publikácie „Muránska Kamenina“
- p. Martinovi Kochjarovi za dobrovoľné darčovníctvo krvi
- p. Petrovi Jarkovskému za športové úspechy v klasickej lyžovani

Chvíle, na ktoré sa nezapúda

„Už len spomienky...“ Týmto slovom začala rozhovor najstaršia výpravkyňa Železničnej stanice v Muráni p. Eva Beňová.

Najstaršia výpravkyňa v Muráni p. Eva Beňová, ktorá v decembri 2010 oslávila svoje 70. narodeniny.

„Celý môj životný príbeh je previazaný osudom železnice. Po ukončení školy v roku 1961 som začínala ako sprievodkyňa osobných vlakov a postupne ďalším vzdelávaním som sa dopracovala na výpravkyňu. Aj nebhý manžel Ján Beňo robil dlhé roky rušňovoďa, a tak som sa dostala do Mu-

ráňa. Áno, som najstaršia výpravkyňa, lebo potom postupne došlo k redukovaniu vlakových spojov. Bola to práca veľmi náročná, zodpovedná, ale aj zaujímavá. Veď každý deň som zdravila s úsmevom na tvári ľudí do práce aj z práce. Hádám najväčšiu radosť a potešenie mali deti, ktoré sa rady vozili na vláčiku. Neprešla ani petícia, vlaky boli nerentabilné, muselo sa to stať. Pri železnici som s malými prestávkami pôsobila 31 rokov. Spomienky... Hlavne ten 30. apríl, kedy poslednýkrát zatrubil vlak na trati Muráň – Plešivec. Slávnostne vyzdobený vencom, slovenská zástava, čierna zástava ako symbol poslednej rozlúčky a bývalí spolupracovníci. Celé podujatie bolo veľmi dojmavé, chytilo ma to za srdce. Všetci sme plakali, objímali sme sa a spomínali, čo všetko sme prežili. Predčasne z organizačných dôvodov som odišla z dobrého kolektívu.

Najkrajšie spomienky v starobe mám na svojich blízkych spolupracovníkov. Sú to Michal Hlôška, Elena Grutková, Michal Šíma, Július Forgáč, Viera Viečoreková, Milan Senko a Mária Olejníková. Bolo to krásne obdobie, výborná partia.

Pre turistov hlavne v letných mesiacoch bol vlak jediným spojom. Vedeli sme, že dôjde k zrušeniu železničných spojov, ale žeby to bol Muráň – Plešivec, na to sme nemysleli. Muráň má krásnu prírodu, národný park a množstvo podujatí, ktoré lákajú turistov. Nákladné vlaky prepravovali hlavne guľatinu pre pílu, ale aj to sa zredukovalo.

Pri rozlúčke s posledným vlakom mi chýbali Muránčania, poslanci, pán starosta, nakoľko väčšia časť bola iba železničiarska. Všetko však zachránila pani primátorka z Revúcej. Bol to nezabudnuteľný zážitok, veľmi

emotívny. Život železnice zostáva nevyriešenou otázkou. Dajme sa prekvapiť. Niektorí bývalí pracovníci železnice už odišli navždy: Margita Spišáková, Pavel Senko a Michal Šramko. Česť ich pamiatke!

„Pani Beňová, prajem Vám veľa zdravia, šťastia, lásky a pohody v kruhu najbližších.“

Za rozhovor ďakuje Adela Michalská

Spomienkové stretnutie na Veľkej lúke

Dňa 8. mája 2011 uplynulo 66 rokov od konca druhej svetovej vojny. Deň víťazstva nad fašizmom sme si pripomenuli v sobotu 7. mája 2011 pri pamätníku na Veľkej lúke. Prítomní na oslavách položili spomienkový veniec, Muránskou planinou z úst účastníkov zaznela Hymna SR a slávnostný príhovor predniesol predseda ZO SZPB v Muráni p. Jozef Kubaško. Na tomto májovom stretnutí najväčšie zastúpenie mali občania z Tisovca a okolia. Priateľské dialógy a malá družná zábava spojená s občerstvením prispeli k pohode v prírodnom prostredí!

Za ZO SZPB František Senko

Obecná recitačná súťaž viac než vydarená!

V sobotu 4. júna 2011 o 16-tej hodine obradná miestnosť v centre obce Muráň už bola obsadená do posledného miestečka, a tak organizátori súťaže v prednese poézie a prózy museli prinášať ďalšie stoličky. Za úspechom akcie muránskej kultúrnej jari sa ukryva značný podiel kultúrno-športovej komisie na jej príprave (Mgr. I. Jančíková, Bc. J. Hrbáľová, I. Lukášová, P. Mláky) pod taktovkou pani poslankyne obecného zastupiteľstva Mgr. J. Murkovej a dôchodkyň Mgr. R. Svoreňovej a A. Michalskej.

Súťaž odštartovala žiačka ZŠ Dianka Fedorková svojím folklórnym spevákovo-hudobným vystúpením. Ako prví recitovali súťažiaci z materskej školy a skončili v poradí: 1. miesto získala Timea Velková, 2. Viktória Spišáková a o 3. miesto sa podelili Zojka

Lukášová a Riško Laboš. Žiaci 1. stupňa s poéziou: 1.miesto obsadil skúsený recitátor David Frandel, 2. miesto Michal Holý a 3. Michal Dendeši. Prváčka Tereska Hemlíková získala ocenenie za účasť. Prózu na prednes si zvolili dvaja chlapci. Excelentné prvé miesto si zaslúžil Lukáš Fázik a druhý Šimon Jančík. Mrzí nás, že poézia v kategórii žiakov 2. stupňa nebola zastúpená, a tak ceny za prednes sa neodovzdávali. Tri „Glockove dievčatá“, ako ich nazvala predsedníčka poroty, lebo sa predstavili úryvkami z prózy nášho hosta, muránskeho rodáka – 65 ročného oslávenca Petra Glocka, súťažili v kategórii 2. stupňa ZŠ. Ich výkony boli veľmi vyrovnané. Každá z nich dokazovala svoje bohaté praktické skúsenosti s prednesom, a tak hodnotenie poroty nebolo jednoduché.

Podrobnou analýzou naznačila poradie talentovaných dievčat : 1. Klaudia Murková, 2. Ivonka Hrbáľová, 3. Dianka Fedorková.

citovali: žiak Kristián Murko a dospelí muži Mgr. Juraj Kochjar a Jozef Kubaško. Všetci recitátori okrem diplomu získali aj vecný

kové predmety pre recitátorov pripravil Obecný úrad v Muráni.

V závere sa súťažiacim prihovorila p. Kršková a p. Glocko. Mgr. Juraj Kochjar vyzdvihol nápad p. Svoreňovej zorganizovať v rámci obce recitačnú prehliadku. Takmer trojhodinové víkendové podujatie sa skončilo zápisom s podpismi všetkých prítomných do pamätnej obecné knihy a spoločným fotografovaním s porotou, ktoré zabezpečil p. Mláky. Túto tvorili: p. Tatiana Kršková- skúsená porotkyňa z Revúcej, spisovateľ Peter Glocko a šéfredaktorka Muránskych novín Mgr. Ružena Svoreňová. Súťaž sa zúčastnilo 16 recitátorov-škôlkarov, školákov i dospelých. K výbornej atmosfére prispeli nielen organizátori, súťažiaci, ale aj všetci prítomní občania.

Mgr. Ružena Svoreňová
Mgr. Janka Murková

FOTO p. Mláky

Osobitnú kategóriu tvorila vlastná tvorba a prítomným ju zare-

darček. Do súťaže knižné ceny venovala pani Kršková a darče-

Krásnou prechádzkou za históriou

Dňa 20. apríla 12 žiakov ŠZŠ v Revúcej spolu so svojimi učiteľmi a dobrovoľnými ochrancami prírody p. Hromadom a p. Verkinom v rámci projektu „Môj zážitok a poznanie - cesta k mojim vedomostiam“ Operačného programu Vzdelávanie Opatrenie 1.1 „Premena tradičnej školy na modernú“ s kódom projektu: 261 1013 0246 spolufinancovaného z Európskeho sociálneho fondu- mali možnosť navštíviť zrúcaniny hradu Muráň. Cesta na hrad

ponúkala prechádzku prebúdzajúcou sa jarnou prírodou. Vďaka informačným tabuliam im výstup národným chodníkom rýchlo ubiehal. Dozvedeli sa rôzne zaujímavosti o flóre a faune Muránskej planiny. Malé zastávky s odborným výkladom ochrancov poskytovali aj krátky oddych. Onedlho ich už vítala vstupná veža, ktorá je z hradu najlepšie zachovaná. Na hrade dýchal duch histórie v každom rohu. Zaujalo ich spoznávanie rôznych častí zrúcanín, no najviac ich nadchol pohľad z horských výšin, ktorý im umožnil dovidieť až do Revúcej. Po náročnej prechádzke sa tešili na prvú tohtoročnú opekačku. Celou cestou z hradu sa rozprávajú o dojmoch, ktoré im táto akcia dala.

Mgr. Iveta Jančíková,
riaditeľka ŠZŠ v Revúcej

Veľkonočné tradície v okrese Revúca

Pod týmto zastrešením sa zúčastnili Základné organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska výstavy veľkonočných výšiviek, maľovaných vajčiek, vajčiek s inou technikou, koláčov s veľkonočnými motívmi ako kvietok, charakterizujúcich sviatky Veľkej noci.

Neostali sme ani my, dôchodcovia v Muráni registrovaní v ZO JDS mimo. Zapojili sme sa tiež do výstavy v Revúcej. Krásne výšivky a kraslice k tomu vo vyššom košíku s motívmi Veľkej noci doniesla

pani Anna Kršňáková, ktorá ešte aj s pani Máriou Fiťmovou upiekli chutné veľkonočné koláčiky. Aby to našu výstavku oživilo, dodala k tomu pani Mária Fiťmová živé narcisy do vázy.

Dňa 13. apríla 2011 sme sa zišli v zasedačke Kultúrneho domu v Revúcej členovia výborov ZO JDS aj s produktami. Každá organizácia dostala jeden panel aj so stolom, ktorý sme si ovenčili svojimi výšivkami, koláčmi a kvietkami. Potom, ako sme všetko pripravili, bolo slávnostné otvorenie výstavy našou okresnou predsedníčkou Mgr. Zuzkou Homdiakovou a primátkou MVDr. Evou Cireňovou. Po otvorení sme mali posedenie s občerstvením, ktorého sa zúčastnili naši členovia ZO JDS p. Anna Kršňáková, Mária Fiťmová, Alice Kontúrová, Margita Buksová a Anton Topor.

Výstavka trvala tri dni. Boli tam také krásne veci, že víťaz sa nedal vybrať. Navštívilo ju množstvo ľudí z okresu Revúca. Mali čo pozeráť. Každý panel bol krásny. Výstavka bude zviditeľnená v časopise pre dôchodcov „TRETÍ VEK“. Nielen dôchodcovia v iných okresoch niečo robia, ale aj okres Revúca nezaostáva, pracuje!

Alice Kontúrová,
predsedníčka ZO JDS v Muráni

Otvorený list spisovateľovi Petrovi Glockovi pri príležitosti jeho 65. narodenín „Kameň mudrcov je v každom z nás...“

Pán Glocko, Vaša próza je určená predovšetkým deťom a mládeži, ale ja – žena na dôchodku som sa takmer neodtrhla od knihy Tomáš a lúpežní rytieri (1987, 2009). Pre tých, ktorí ju ešte nečítali, naznačím aspoň podstatné. Spracúvate pomerne náročnú tému z dejín Muránskeho hradu, lebo vraj ste sa zamilovali, „do rušného šestnásteho storočia“ (s. 17). Pochopenie súvislostí si vyžaduje veľmi pozorného čitateľa. Toto dobrodružné dielo má výrazný autobiografický rámeček, a práve preto je pre nás Muráňčanov ešte vzácnejšie, prítlačivejšie. Sem – tam ste ho vyšperkovali aj

nárečovými prvkami a na škodu nie je ani jeho jemné romanticko – erotické ladenie. Čitatelia sa nakoniec o mojich postrechoch môžu presvedčiť sami, avšak aj napriek tomu využívam príležitosť dozvedieť sa podstatu, skryté tajomstvo v diele, čo bolo iba naznačené, či nedopovedané...

Pán spisovateľ, reč je teda o Vašich výroch v knihe, citátoch, ktoré asi nikomu neuniknú a tie sú zdrojom mojich – čitateľských reflexií.

Deťom (Tomášovi, Barborke a Petrovi) prisaháte s dvoma zdvihnutými prstami: „V Muráni vždy hovorím pravdu a len čistú pravdu!“ (s. 15). Mysleli ste tým, že mentalita Muráňčanov si vždy vyžaduje konverzáciu typu „čo na srdci – to na jazyku“?

Vraj sa Vám v Bratislave stáva, že si v niektorej jej oblasti spomeniete: „Taktó vonia mokry piesok v Hrdzavej doline pri potoku“ (s. 15). Ako vlastne vonia mokry piesok?

Už v roku 1962, teda ako stredoškôlak, ste údajne s kamarátmi z Muráňa pátrajúc po stopách his-

tórie vykopali kopu črepov, ktoré ste očistili, umyli, ale kvôli námietkam starej mamy ste ich potom zakopali na dvore. Tí kamaráti sú fiktívni alebo skutočne existujú? Prezradíte nám ich mená, hoci dnes už možno patria ku „skôr narodeným“?

Vo Vašej – teraz analyzovanej knihe je viac než očividné, že Vám učarovala alchymia. Ste v nej doma! Z čoho pramení tento Váš záujem, odkiaľ sú tieto obdivuhodné vedomosti?

Zaujal ma Uršulin „džberový tanec“ (s. 129), ktorým uspala dva tucty chlapov. Odvtedy sa vraj tancuje v Muránskej, ba aj Rímskej doline... V čom je jeho podstata?

Tá spomínaná Uršuľa (s. 271) asi vedela, čo platí na chlapov. Vraj chcela mať s Macom 12 synov a 12 dcér, a tak mu pripravila praženicu na slaninke z 24 vajec, čo ho naplnilo netušenou silou. Aj vy ste nepochybne veľký gurmán! Ako je to vlastne s tou praženicou?

Vážený pán Glocko, v Muráni sme si už zvykli na rôzne „gloc-

koviny,“ teda Vašu špeciálnu studnicu múdrosti, sumáre ‘overené životom i Vašou dlhodobou tvorivou prácou v oblasti umenia. Záverom mi prichodí poďakovať sa, načim oceniť Váš pretrvávajúci záujem o muránske dejiny, o osudy ľudí, ktorí ich tvoria, niektorí možno dotvárajú a iní zase zviditeľňujú, aby nezapadli prachom zabudnutia. Tak ako kameň mudrcov v niekom zaostane umŕtvený... V závere diela tvrdíte (s. 340-341) že v každom z nás je kameň mudrcov. V niektorých

jeho žiara vyhasne, v iných svietí – žije novým životom. Kameň mudrcov chápete ako zázračnú studnicu. Energiu vydá, len keď ju nasýtíme vôľou, činom, vedomosťami. Prajeme Vám, aby Váš kameň mudrcov ešte dlho vyžaroval tú zázračnú silu, ktorá Vašich čitateľov obohatí o nevšedné príbehy, o neopakovateľné zážitky. Tešíme sa na Vaše odpovede a zároveň Vám blahoželáme k 65. narodeninám, ktoré ste oslávili 2. júna 2011.

Mgr. Ružena Svoreňová

Peter Glocko – spisovateľ, filmový a televízny scenárista o svojom prázdninovom detstve (Zdroj: SLNIEČKO, 1/1986, s. 30)

„Pri slove prázdniny sa mi vybaví tvár starého otca, s ktorým som chodieval do čarovných Doliniek pod Muránskym hradom hľadať práchno do včelárskeho dymáka. V záhrade starootcovského domu stál včelín a ja som striehol s medenou striekačkou na okamih, kedy sa vyroja včely: musel som ich pokropiť vodou, aby neuleteli do cudzej záhrady. Videl som let včelej kráľovnej, neskôr, keď som zmocnel, pomáhal som pri stáčaní medu. Z medometu, zo zázračnej odstredivky, povieval na mňa medový vietor a z kohútika lenivo vytekal ťažký, zlatistý med...“

-RS-

RYTMUS má priaznivcov aj v Muráni

Môj príspevok je venovaný predstaviteľovi hudobného štýlu, ktorý dnes už počúvajú rôzne vekové kategórie. Stále priťahuje najmä našu mládež a CD-čka najznámejšieho slovenského rapera Rytymusa alias Patrika Vrbovského patria v súčasnosti medzi najpredávanejšie. Niektoré texty jeho piesní vnímajú síce len ako nadávky, ale priznajme si úprimne, teraz si bez pretváry a často aj na verejnosti zadanáva hocičo. Najmä mladým priaznivcom speváka Rytymusa venujem svoje zábery z koncertu v MTV v Prahe. Mnohí hlavne kvôli práci žijeme mimo obce Muráň, ale keďže život nie je len o peniazoch, doprajeme si občas aj radosť z rôznych kultúrnych podujatí. Ja som dostal vstupenky ako darček k narodeninám, a tak som ich spolu s priateľkou oslávil s Rytmusom. Podali sme si ruky a poslucháčom jeho piesní už určite nemusím tmočiť svoj nezabudnuteľný zážitok z koncertu v Prahe.

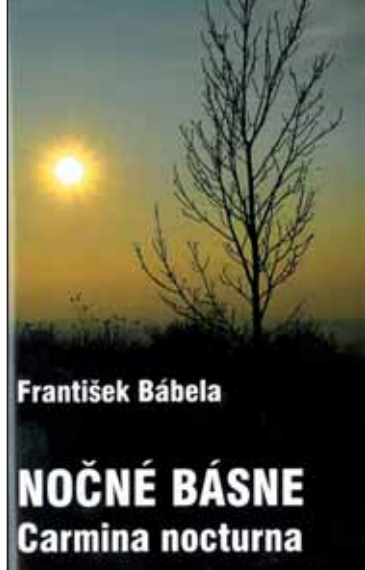
Text a foto Miroslav Svoreň

František Bábel, stredoškolský pedagóg na dôchodku, krstil dňa 23. marca 2011 v Tisovci svoju v poradí už 8. knižne vydanú básnickú zbierku s názvom Nočné básne Carmina nocturna. Jeho bývalí študenti, tiež dôchodcovia, sa aj tentoraz postarali o vydanie Báblových výtvorov a on týchto sponzorov, s ktorými sa pravidelne stretáva, nazýva „štúrovcami“. Básnik v úvode zbierky čitateľovi naznačuje podstatu svojich veršov analytickou reflexiou, že „noc bola a je akosi tradičnou a ochrannou patrónkou básnikov a v ich nočnej tvorbe je viac empatie, jemnosti, lyrčnosti, magickosti, inšpiračnej uvoľnenosti a menej kľčovistosti. ... ja sám som bol zahnaný do nočnej aktivity chorobou, ktorá celkom rozvrátila môj životný režim...“ Vo svojich básňach čitateľom ponúka najmä vlastné vnímanie vzájomnej väzby medzi životom a smrťou. Prajeme mu, aby magická atmosféra poézie v jeho živote pretrvávala ešte veľmi dlho. Blahoželáme mu k 83. narodeninám, ktoré oslávil 16. mája 2011.

-RS-

NOČNÉ BÁSNE krštené kosodrevinou

František Bábel

NOČNÉ BÁSNE
Carmina nocturna

Obec Muránska Dlhá Lúka

Vás pozýva na kultúrne podujatie!

MARTIN BABJAK

14. augusta 2011 o 19.30 hod.

so súrodencami

Podujatie sa uskutoční v otvorenom prírodnom prostredí v lokalite "Na Kúte", v prípade nepriaznivého počasia v evanjelickom kaplnke. Veľmi teľme, dohodneme si miesto vyfúcné pre účinkujúcich.

SLÁVIK SLOVENSKA

Slávik Slovenska je spevácka súťaž ľudových piesní, ktorá prebieha v školách na Slovensku už niekoľko desaťročí, patrónom ktorej je operný spevák Peter Dvorský. Po dlhej prestávke sme sa rozhodli, že aj v ZŠ s MŠ v Muráni obnovíme túto prehliadku ľudových piesní.

Ľudové piesne, zvyky a tradície, ktoré sú špecifické pre každý región Slovenska, sa postupne vytrácajú a sú nahradzované modernejšími prvkami našej doby. Aby úplne nevyzmizli, pripomínáme si

ich a o ľudových piesňach sa učíme nielen na hodinách hudobnej výchovy, ale aj na hodinách čítania, literatúry a iných predmetov, v ktorých je učivo o ľudovej slovesnosti zahrnuté. Mnohí mi dajú za pravdu, že málokto z žiakov vedie zaspievať viac ako jednu slohu ľudovej piesne. Propagácia a povedala by som „znovuzrodenie“ ľudovej piesne je cieľom aj tejto súťaže.

Súťažiaci súťažili s dvomi piesňami (povinnou a ľubovoľnou, podľa vlastného výberu). Prihlásili sa milovníci ľudovej

ZUZKA SKLENÁRIKOVÁ
– absolútny víťaz v školskej speváckej súťaži.

hudby a my sme ich podporili, lebo všetci spievali zo srdca a na súťaž sa pripravovali zodpovedne. V tejto prehliadke ľudových piesní sa predstavilo desať súťažiacich a naša porota v zložení Ing. Viera Vrabcová a Mgr. Dagmar Vrtišová mali čo robiť. Skvelú atmosféru vytvorilo aj publikum, ktoré potleskom podporovalo svojich favoritov. Súťažiacich sprevádzal na gitare Mgr. Ľuboš Hrbál a na klávesoch Mgr. Jana Murková. P. učiteľ Hrbál sa postaral aj o ozvučenie, a tak našich slávikov bolo veľmi dobre počuť.

V prvej kategórii 2. miesto obsadil Dominik Kochjar, žiak III. roč. 1. miesto v najpočet-

nejšej druhej kategórii získala Zuzka Sklenáriková, žiačka VI. roč., 2. miesto obsadil Dušan Dodák, žiak IV. roč. a 3. miesto Nikola Nociarová, žiačka VI. roč. Výkony súťažiacich boli na veľmi vysokej úrovni a môžeme byť pyšní, že máme aj takých „Slávikov“, ako je Marcel Šuhaj, Ivona Hrbáľová, Diana Fedorková, Edita Duláková, Klaudia Murková a Martin Vavrek. Súťažiacim ďakujeme za krásny umelecký zážitok.

Touto cestou chceme poďakovať aj sponzorom Express servis D. Holý Revúca a ZŠ s MŠ Muráň za pekné vecné ceny.

Mgr. Jana Murková

Aj takto sme oslávili MDD

Športovo – kultúrna komisia pri Obecnom úrade v Muráni pripravila na tento deň netradičnú akciu „Jazdu zručnosti na bicykli“.

Už skoro ráno sa nedočkavé deti schádzali na nádvorí ZŠ aj so svojimi tátošmi, plní očakávania, ako súťaž bude prebie-

hať a čo ich čaká. Trať nebola dlhá, ale mala rôzne technické prvky: prejazd štrbinou, slalom medzi kuželmi, technický zjazd, pozdĺžny prejazd doskou a prenos fľaše za jazdy zo stolíka na stolík. A ako si s tým deti poradili? Tu sú ich výsledky:

V kategórii ml. žiačky: 1. miesto **Natália Spišáková**

ml. žiaci: 1. miesto **Peter Kontúr**

st. žiačky: 1. miesto **Petra Laurenčíková**

st. žiaci: 1. miesto **Samuel Haššo**

Že deti sa na takéto podujatia tešia, dokazuje aj pekná účasť 28 pretekárov, a preto do budúcnosti im tiež chceme pripraviť rôzne cyklistické preteky, ako je Národná cyklistická súťaž a Horský duaton. Za prípravu uskutočneného podujatia je treba poďakovať: p. Mgr. Jane Murkovej, p. PaedDr. N. Klimekovej, p. P. Mláčkovy a za skvelú vytvorenú športovú atmosféru všetkým zúčastneným.

-PM-

Teším sa na prázdniny, ale aj na školu!

Už sa veľmi teším na prázdniny a na kamarátku Martinku Zambovú z východu. Teším sa však aj na prázdniny s najlepšou kamarátkou a spolužiačkou zároveň Romankou Jánosdeákovou. Moja sestra Simonka končí základnú školu a po prázdninách bude pokračovať na strednej škole. Držím jej palce, nech sa jej darí! Ja sa v lete cez prázdniny chystám na chatu do hôr a k mojej babke a dedkovi na východ.

Teším sa aj do školy po prázdninách. Ja už budem v siedmom ročníku. Trochu staršia, o niečo múdrejšia, naučím sa zase niečo nové, čo sa mi v živote určite zide. Veľmi sa teším na naše pani učiteľky a hlavne na pani učiteľku Dagmar Vrtišovú, ktorú mám veľmi rada.

Zuzka Sklenáriková

FOTO: Zľava Zuzka Sklenáriková so svojou najlepšou kamarátkou Romankou Jánosdeákovou tešia sa na spoločné prázdninové dni, ale aj na školu.

Úspechy muránskych recitátorov

V marcovom príspevku (v č.1/2011, s. 5) som sa vám snažila priblížiť, prečo si malí recitátori zaslúžia pochvalu. Spomenula som aj dovtedy získané popredné umiestnenia. Vrcholom „recitátorskej sezóny“ je však HVIEZDOSLAVOV KUBÍN. Ani v tomto ročníku sa naši žiaci nestratili a získali nasledovné umiestnenia:

Na okresnom kole v Revúcej v prednese prózy: **Lukáš Fázik** (1. kat) – 1. miesto a **Ivona Hrbáľová** (2. kat.) – 3. miesto. V prednese poézie: **David Frandel** (1. kat.) – 2. miesto.

Na regionálnom kole v Rimavskej Soboti: próza- **Lukáš Fázik** (1. kat) – 1.

miesto a poézia – **David Frandel** (1. kat) – 2. miesto.

Na krajskom kole v Banskej Bystrici. próza – **Lukáš Fázik** (1. kat) – 3. miesto. Rovnako úspešná bola aj **Klaudia Murková**, ktorá na krajskom kole recitačnej súťaže Šaliansky Matko v Banskej Bystrici získala 3. miesto.

Všetci recitátori si zaslúžia náš obdiv a pochvalu. Aj vďaka nim niektorí účastníci krajských súťaží zistili, že existuje „nejaký“ Muráň.

PaedDr. Nataša Klimeková

Skvelý svet materskej školy so skvelými učiteľkami

Materskú školu v Muráni už navštevovala aj mladšia generácia našich dôchodcov (tak okolo 65 rokov). Jej sídlo sa síce dosť často striedalo a prostredie sa menilo podľa momentálnej situácie, ale podstatné zostalo v každej dobe: skvelé učiteľky, kreatívne, hravé, často rozdávajúc sa aj na úkor vlastnej rodiny. V prehľade, vrátane obdobia p. Darinky Korimovej sa ich vystriedalo 24. Časť z nich pôsobila v Muráni iba krátko a našli si iné zamestnanie. Tie však, ktorým učiteľské povolanie natrvalo prirástlo k srdcu, si získali našu úctu, oceňujeme, že tým najmenším predstavili materskú školu ako učiteľku života, odrazový mostík pre objavovanie nových svetov na každom stupni povinného i dobrovoľného vzdelávania.

Všetkých nás teší, že najmladšia generácia detí navštevuje materskú školu, vyhovujúcu požadovaným podmienkam, kde v dôstojnom novovytvorenom prostredí sa darí zabezpečiť kvalitnú starostlivosť, realizovať dôslednú vy-

chovno-vzdelávaciu prácu.

Čitateľom, ktorí prejavili záujem pripomenúť si vyučujúce v MŠ v Muráni, ponúkame prehľad (bez súčasného obdobia) z nášho základného obecného zdroja (Muráň, 2011, s.125): A. Bolífková, K. Kenická, E. Grendová, L. Lehotayová, E. Hinduliaková, E. Kamoňová, A. Repáková, M. Bettlerová, A. Szepešiová, E. Klimeková, A. Ďurčíková, M. Laurenčíková, M. Halušková, Z. Jakubovská, M. Baheníková, D. Hrbáľová, C. Verkinová, S. Vrbjarová, M. Málíková, L. Sisíková, A. Klimešová, B. Valčaková, M. Knoteková, D. Korimová

-RS

FOTO archív RS. Záber je z prostredia MŠ v Muráni (umiestnenej v kultúrnom dome do roku 1999). Kolektív je z obdobia pred rokom 1990: učiteľky – EMILIA KLIMEKOVÁ (aj riaditeľka), MAGDALÉNA BAHENÍKOVÁ (vyd. Hudaková), ANNA SZEPEŠIOVÁ (aj riaditeľka), MÁRIA BETLEROVÁ (aj riaditeľka) a školníčka MARGITA HAJDÚKOVÁ.

PO STOPÁCH RODÁČKY Z MURÁŇA

Márii Makai Kováčovej v USA k 90. narodeninám

Jozef Kováč z Muráňa mal dve manželky. Prvá Zuzana, rodená Červienková mu porodila dve dcéry: Máriu a Gabrielu (matka p. Darinky Korimovej). Po smrti Zuzany sa oženil s Máriou, rod. Kochjarovou a mal ešte troch synov: Jozefa, Ladislava a Pavla.

Prvorodená dcéra MÁRIA sa narodila v Muráni 21. júla 1921, kde aj prežila detstvo a vychodila všetky triedy ľudovej školy. Asi 15 – 16 ročná odišla do Košíc k otcovej sestre Milke pomáhať s prácami v záhrade. Bolo to v čase I. ČSR, ale po Viedenskej arbitráži (1938) Košice pripadli Maďarsku. Mária bola tak odtrhnutá od svojej rodiny v Muráni. Naša Maňa, ako sme ju volali, v Košiciach na Korze ako dospelá krásna slečna padla do oka vysokému, štíhlemu dôstojníkovi – pilotovi FERKOVÍ MAKAIMU, ktorý slúžil na letisku v Košiciach. Z náhodného

stretnutia vznikla láska na celý život. Ferko bol rodák z Budapešti a tam bola aj svadba 18. januára 1942. Žili v jeho rodine, on slúžil v tom vojnovom čase na letisku v Budapešti. V jeseni 1944 však toto mesto obklúčili sovietske vojská, a tak sa manželka rozhodli pre odlet do Nemecka. Maňa si niesla so sebou len malý kufriček, v ktorom sa ukrývala aj jej modlitebná knižka z Muráňa. Modlitby z nej pomohli udržať si rodnú slovenčinu, ktorou aj dnes pekne rozpráva.

V Nemecku manželka Makaiovci zažili ťažké časy. Vo vojnu zničenej krajine nebolo kde bývať, ani čo jesť. Nejaký čas bývali aj pod mostom. Spásou pre nich bolo, že tú časť Nemecka, kde žili oni, oslobodila americká armáda, a tak pri prvej príležitosti odišli do USA. Tu bol ich nový domov a nastal skutočný dobrý manželský život. Tam sa im narodila jediná dcé-

ra Zuzka. Manžel sa zamestnal v automobilke, kde veľmi dobre zarobil. Zakrátko si kúpili a zariadili nádherný rodinný dom.

Naša Maňa v Amerike má už aj dospelého vnuka a vnučku. V starobe jej pomáhajú spolu s dcérou, ktorá býva neďaleko. Teraz už žije sama, lebo manžel zomrel pred pár rokmi ako 93 ročný. Často nám telefonuje: mne do Košíc, bratovi Pavlovi a sestrinej dcére Darinke Korimovej do Muráňa.

Pretože naša MAŇUKA bude mať 21. júla 90 rokov, chcem jej prostredníctvom Muránskych novín zablahoželať a mene celej našej rodiny. VYPROSUIEM PRE ňU OD DOBROTIVÉHO PÁNA BOHA NAJMÁ DOBRÉ ZDRAVIE, ABY MOHLA V KRUHU SVOJICH DRAHÝCH PREŽIŤ EŠTE ĎALŠIE ROKY V ŠŤASTÍ A SPOKOJNOSTI.

Ing. Ladislav Kováč

FOTO archív LK. Na zábere z 18. 1. 1942 v Budapešti manželka Mária, rod. Kováčová a Ferenc Makai

U nás bývala svadba pri mladímu. S kostela išli šicá svadobníci otpevadiť mladú až po dvere mladího. Tam sa rozdelili: ední ostali pri mladom a druhí išli do toho domu, skáde bula mladá. A tak sa robila svadba vo dvoch domoch. Ale furt bulo veselší pri mladých. Vo dvoch rokoch pri mladímu už šekali svokrovci, abi si privítali nevestu. Dali jej do ruky tisíc korún, abi furt mala peňaze. Dali jej zesť cuker, aby mali slatki život. Musela prekrošiť chliep na prahu, abi jej ničidaj nechibeu a abi z nej bula dobrá gazdiňa. V chiži si okolo mladých posadali družice, družbove a starejší. Ten im zaviniuje a pije im na zdravá. Vinšovali aj ostatní, prekusovali si, spievali, tancovali.

Na vešeru nosili polievku s gágorkami, praženuo mäso s rískašou, nokerle a mäso s kadejakimá zóskami, pešenuo bravšovo mäso s knédľami a kapustou.

OPRÁŠENÉ MURÁNSKE NÁREČIE
Ak sa dakodí v Muráňu zavíjala mladá

Pliňacinu dávali s krompeľami a vipražanu mäso s krompeľovím šalátom. Gu pounoci dávali plienú kapustu. Potom šickie taniere pozberali, dali šistie, a každému nakládli aj s trojakéj tortí, z makoovej, tvarohovej a orechovej kvaki, štrúdlí, s pľefenca a podokladali ešte šakovakich kusou. Toto si skoro každí odniesou domov.

Pri vešeri muzikanti každému hrali pieseň, komu aká sa pášila. Každí položiu na taniere desat' -, dvacat'päť- alebo aj pädesátkorunášku. Ba ktor chlap chceu robiť gavaliera, ta šmariu na taňier aj stokorunášku. Tomu už potom vyhrávali do ucha ňilen ednú, ale aj väcej piesní.

O pounoci prišlo šest' žien od rodišou mladéj. Za cestou spievali a nēsli zo sebou kolášou a trungu. Išli zavíjať mladú. Svokra už mala porichtovaňi, šerveňi hantúšok, abi mali do šoho zavíť nevestu. Skoréj kupovali delínki a pozdejší hrčie kažmirki. Mladú posadili na vedro, do kotriho đau mladí peňaze pre prvioho družbu. Ten zobrau mladéj veňosok. Tot si schítala dakotrú družica, kotrá sa kcela najskorej vidiť. Neveste dali na hlavu hantúšok a oblekli šerveňi vigan. Žeňi pritom spievali šakovakie piesne. Muzikanti zašali hrať, edná s kucharok schítala taňier a zašala vikrikovať, že šijá mladá. Tancujú s mladou, kto skríknúu

moja mladá a na taniere šmariu peňaze. Nevesta tancovala aj hodinu, kím ju šicá nevikrúťili. Naostatok ju schítiau mladí zať, ale aj von museu hodne zaplatiť. Tak si mladá vitancovala chockefo korún.

Potom bula druhá vešera, obišajne šnicľa s krompeľami. Dakotri sa tak spili, že ňevdedli o sveťe a išli spať. Dakotri ešte po pounoci dostali dobrú náladu. Cigáňe vihrávali na rostrhnúťa. Starí kceli len samie čardáše a vera sa bavili aj do rana do siedmej. A ľudie obstávali popod obluki aj do rana. Ag zaťahli firhang na obluku, hñed im odkázali, že im šmará skalu. Aj tím von sa furt ujšlo za svadbi. Po svadbe bulo treba šuchať d'ilinu, šo sa tancovalo a druká zas ponosiť šicok bútor, lebo dom pred hostinou museli vipratať.

Zaznamenala Margita Hajdúková
v júli 1968

Dom smútku v Muráni v službách občanov už 30 rokov

Dom smútku skolaudovaný v decembri 1980

Dom smútku už v novom šate od roku 2007

S výstavbou Domu smútku v Muráni, ako uvádza náš zdroj (Muráň 2001), sa začalo v rámci akcie „Z“ od mája 1979. Skolaudovaný bol v decembri 1980 a odvtedy poskytuje služby súvisiace s poslednou rozlúčkou so zosnulými nielen z obce Muráň, ale aj z blízkeho okolia (Muránska Lehota, Muránska Huta, Predná Hora) už celých 30 rokov – od januára 1981. Vďaka podpore a serióznemu prístupu mnohých občanov, ktorí odpracovali veľa brigádnických hodín za čias predsedu MNV Juraja Halušku, mohol dom smútku plniť svoje poslanie. Mnohí pamätníci uvádzajú, že dušou celej stavby, hlavným organizátorom dobrovoľných brigád bol pán Jozef Košťál (nar. 12.9.1920), ktorý odišiel navždy pred 20 rokmi 16. júla 1991. Celý jeho život bol naplnený prácou pre všetkých, ktorí potrebovali pomoc, pochopenie a podporu. Jeho priateľskosť a pracovitosť si budeme uchovávať v našich

spomienkach. Nakoľko terén bol veľmi skalnatý, značným podielom prispel k výstavbe domu smútku aj strelmajster p. Pavel Hajdúk. Vďaka však patrí mnohým nemenovaným ochotným a pracovitým občanom, ktorí svojimi rukami budovali dôstojné prostredie poslednej rozlúčky s drahými zosnulými. Správcom domu smútku bol najprv p. Ján Sklenárik, potom p. Pavel Kamoďa a od roku 1995 p. Anton Topor. Zabezpečenie dôstojnej rozlúčky so zosnulými je pre rodinu všetkých pozostalých veľmi dôležitým momentom. Okrem cirkevného obradu svoje zastúpenie má aj občiansky obrad. Smútočným rečníkom bol do roku 2005 Mgr. Pavel Sklenárik a jeho pokračovateľkou p. Adela Michalská. Významnú podporu pri občianskom obrade tvorí spevácka skupina Levenda pod vedením Mgr. Evy Struhárovej, nakoľko všetky zložky obradu sa musia zosúladiť tak, aby vyústili do hlbokého smútočného

zážitku účastníkov pohrebu.

Z dokumentácie, ktorú nám poskytol p. starosta Ing. Roman Goldschmidt, vyplynulo, že prestavba a rozšírenie domu smútku sa realizovala podľa projektu od roku 2005 – 2007. Hlavným projektantom bol bývalý Muránčan Ing. Anton Kálovec. K rozšíreniu objektu sa pristúpilo z dôvodu nevyhovujúcich priestorov, malej kapacity obradnej siene pri slúžení obradov. Ľudia na dedine si ešte vo väčšom počte cítia spolupatričnosť a úctu k zosnulému. Dosiahol sa prijateľnejší prístup do obradnej siene a lepšie rozptyľové podmienky po obrade, nakoľko vstup je orientovaný smerom k cintorínu. Zároveň sa otvoril prístup aj z južnej strany. Pohľad na hradné bralo z priestorov domu smútku symbolizuje pri obrade poslednú rozlúčku s okolím a rodnou obcou.

Adela Michalská

Poznáte ich?

Bolo to v rokoch 1966 – 1967. Futbalisti Tatran Muráň na okresnej súťaži. Horný rad: Tréner Dušan Petruš, Juraj Franko, Edo Kotzman, + Juraj Senko, Ivan Nikodém, + Ján Vavrek, + Pavel Sklenárik, Milan Tököly. Dolný rad: Milan Mušuka, Ľubo Spišák, + Pavol Kovalančík, Alexander Horváth, + Jozef Kovalančík, + Ján Struhár.

Adela Michalská

Veľkonočné volejbalové popoludnie

Dni voľna počas veľkonočných sviatkov sme zahájili športom. Na Zelený štvrtok popoludní sa v miestnej telocvični pri ZŠ stretlo spolu 30 športovcov, aby si zahrali volejbal.

Rozdelili sme sa do piatich družstiev. V každom družstve boli zastúpení muži, ženy a aj mládež. Po zápasoch, v ktorých si všetci vzájomne zme-

rili sily, nakoniec zvíťazilo družstvo s kapitánom Ľubošom Hrbálom. Uznanie však patrilo aj najobetavejšiemu hráčovi Jankovi Huťanovi ml. a najmladšiemu hráčovi Lukášovi Korimovi.

Bol to deň plný pohybu, zábavy a športových zážitkov, ktoré si o rok určite zopakujeme.

Iveta Lukášová

Hrdý na svoj TATRAN MURÁŇ

Priložený záber je z Radošínskeho nariadeného divadla v Bratislave. Muránčania určite na ňom spoznali Mgr. Pavla Sklenárika a skalní fanúšikovia futbalu aj Dušana Titela – v roku 1997 trnavského obrancu. O čom sa rozprávali, to mi prezradil v roku 1998 p. Sklenárik. Hovorili s ním o našich muránskych futbalistoch! Hrdý bol hlavne na históriu nášho TATRAN-a Muráň, vzťah k futbalu vo svojom rodisku nezaprel ani v Bratislave. A právom, lebo Pavel spolu s bratom Mgr. Vladimírom Sklenárikom, tiež učiteľom telesnej výchovy a bývalým riaditeľom Centra voľného času v Revúcej, sa vždy aktívne podieľali na športovom živote v Muráni. Aj v Bratislave zdôraznil, že presadzuje čestnú hru v športe i v živote. Vyzdvihol tiež čin dvoch futbalistov TATRAN-a v novembri 1997, v Petroviciach, ktorí svojou duchapritomnosťou zachránili život hráčovi súpera.

Záverom považujem za potrebné uviesť podstatu stretnutia sa TITEL – SKLENÁRIK 22. 12. 1997 v Bratislave. Dušan Titela bol vtedy vyhlásený za najlepšieho futbalistu roka. Pán Sklenárik sa tiež zapojil do ankety v denníku PRAVDA a redakcia ho pozvala na slávnostné vyhlásenie výsled-

kov. Považovali ho za ideálneho výhercu, lebo aj sám hrával futbal a celý život bol fanúšikom Trnavy. Dušanovi Titelovi poslal svoj hlas, a tak dostal príležitosť osobne mu zagratulovať dva dni pred Vianocami 1997 a zviditeľniť muránskych futbalistov.

Mgr. Ružena Svoreňová

Kto by bol najzdatnejší dnes?

Vážení čitatelia, aktívni i pasívni športovci! Určite ste si aj na našej športovej strane všimli príspevky, v ktorých sa vraciame do histórie športovania v Muráni. Ich poslaním je aj snaha motivovať našu mládež k väčšej aktivite. Pohyb je základom zdravia, príťažlivých telesných proporcií a jednoducho povedané: pristanie najmä mladosti!

Súťaž o najzdatnejšieho mládežníka zorganizovala v júni 1989 p. Marienka Balcárková. Súťažili žiaci zo stredných škôl, vysokoškolskí i mladí už zamestnaní ľudia. Súťažiť chceli aj deti a vtedy najlepšie obstáli: Karol Kontúr, Róbert Hlodák, Ján Dulaj a Marcel Mušuka. K nevyhnutnému športovému náradu patrila koza, kôň, lavičky, žinenky, rebriny, tyč, lano, kruhy, lopta a švihadlo. Vtipnou vložkou medzi jednotlivými disciplínami bol tzv. kačací beh a úsmev divákov vyvolalo aj plazenie sa úzkym priestorom medzi nohami koňa, lebo súťažiacim prekážali vlastné plecia a boky.

A kto sa zo súčasných Muránčanov zaradil medzi najzdatnejších mladých ľudí? Terajší náš p. starosta Ing. Roman Goldschmidt, Peter Laurenčík, Marienka Balcárková a Beátka Velková. Ocenenie vtedy prijali z rúk vedúcej obecného kultúrneho strediska Ivety Salayovej a predsedu mládežníckej organizácie Miroslava Škvarku. Všetci zúčastnení si ešte v závere zahrali priateľský volejbalový zápas. Zorganizuje kultúrne – športová komisia pre našu mládež podobné súťažno- zábavné zápolenie aj v súčasnosti?

-RS-

Boxer z Muráňa úspešný v Čechách

V súčasnosti 28 ročný Muránčan Juraj Vrbjar odišiel pred pár rokmi aj s priateľkou Jankou Lykovou z Revúcej za prácou do Čiech. Zakotvili v meste Rakovník, kde okrem toho, že obaja si našli zamestnanie, a tým aj spoločný prechodný domov, nevzdali sa ani svojich koníčkov a trávenia voľného času podľa svojich predstáv. Najmä Juraj aj u našich susedov pokračoval vo svojich športových aktivitách, ktorým sa venoval i doma na Slovensku. Boxer z Muráňa sa už výrazne zaradil medzi najznámejších športovcov mesta Rakovník.

Čerstvý úspech v boxe Jurajovi Vrbjarovi priniesol veľkonočný Galavečer boxu o pohár mesta Rakovník. Usporiadateľom bol KC Rakovník a TJ TZ Rakovník, oddiel boxu. Zápas v boxe sa uskutočnil 22. 04. 2011 o 19,00 hod. a zúčastnili sa ich reprezentanti miest Kladno, Beroun a Rakovník. Rodák z Muráňa Juraj Vrbjar síce nezbodoval v našich obecných farbách, ale dobré meno, o ktoré zabojoval mimo svojho domova, je tým najvítanejším ocenením. Blahoželáme mu k úspechu a prajeme veľa vytrvalosti a odvahy presadiť svoje športové umenie aj v ďalších podobných zápasoch!

Miroslav Svoreň

Na brannom preteku Plameň dievčatá úspešné

Na svätého Floriána 4. mája 2011, kedy si pripomíname Deň požiarikov, sa v priestoroch ZŠ s MŠ v Muráni uskutočnil branný pretek Plameň. Môžeme byť hrdí, lebo v súťaži nás reprezentovali 2 družstvá dievčat a vyhrali 2. a 3. miesto. Dievčatá súťažili v streľbe zo vzduchovky, hode granátom, striekaním vody na cieľ, topografií, zdravotvede a hode hadicou do kužeľov. Najťažšia disciplína, ktorej sa baby obávali, bola teória. Ale zvládli ju!

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na tom, aby sa tento pretek mohol uskutočniť. Záverom chcem povzbudiť dievčatá, ktoré sa vzorne pripravovali aj na súťaž v Plešivci, aby sa nevzdávali a trénovali aj na ďalšie súťaže. Všetci im držíme palce!

Mgr. Slávka Vrbjarová

Krátko z futbalu

Od posledného vydania Muránskych novín odohrali naši futbalisti rad ďalších majstrovských zápasov. Z nich prinášame krátke komentáre. Nebudeme sa už opakovať, čo našim hráčom chýba a že iba bojovnosťou sa futbal nevyhráva. Pokiaľ prístup k tréningom a zápasom nebude zodpovednejší, nemôžeme očakávať ani lepšie výsledky. Je predsa nemožné, aby každé kolo hrala iná zostava, opakovali sa stále tie isté taktické a technické nedostatky (až na pár výnimiek), chýba kondícia, štart na loptu a jej spracovanie. Preto sa ani nečudujeme, že výsledky sú, aké sú.

A tu je prehľad odohraných stretnutí:

Revúčka – Muráň	3:1	Góly: Vavrek
Muráň – Stárňa	0:3	
Hajnáčka – Muráň	5:2	Góly: Ďurej, Matajz
Muráň – Tachty	1:2	Gól: Velk
Kráľ – Muráň	1:0	
Muráň – Klenovec	2:1	Góly: Heger, Matajz
Bátka – Muráň	2:1	Góly: Schaller
Muráň – Sirk	1:0	Gól: Matajz
Ožďany – Muráň	1:0	
Muráň – Kráľ	4:0	Goly: Velk, Hrbál, Schaller, Goldschmidt

-PM-

ZBERATEĽSKÉ OKIENKO

Numizmatická zbierka Jána Berenteho

Pán Ján Berente, ktorý je vášnivý zberateľ mincí a medailí, mi prezradil, že vo svojej zbierke má aj pamätnú striebornú mincu, ktorá bola vyrazená v Mincovni v Kremnici 30. marca 2006 pri príležitosti 10. výročia vyhlásenia Muránskej planiny za národný park. Na líčnej strane mince sú zobrazené zrúcaniny Muránskeho hradu, kvety lykovca muránskeho, v ľavej časti je štátny znak a názov Slovenská republika. Pri spodnom okraji je rok 2006 a iniciály autora výtvarného návrhu Karola Lička a tiež značka mincovne. Na rubovej strane mince je pár koní norika muránskeho s panorámou Muránskej planiny a uvedený obraz dotvára názov NÁRODNÝ PARK MURÁNSKA PLANINA s označením nominálnej hodnoty mince 500 Sk. Za vhodné považujem ešte doplniť, že Národný park Muránska planina bol vyhlásený v roku 1997 na území s rozlohou 20 318 ha.

Zaujímalo ma tiež, ako sa mnou oslovený zberateľ pán Berente dostal

k numizmatike. Uviedol, že začiatky jeho zberateľskej vášne siahajú ešte do študentských čias. Pamätá si, že raz mu návšteva z USA darovala mince. Tak nejako sa to začalo. Neskôr po roku 1968 z turistických ciest po štátoch Európy si vždy doviezol bežné platidlá – mince. Potom sa zamerával na bežné a pamätné mince od vzniku Československa až podnes. Ako skúsenejší zberateľ mincí a medailí vstúpil aj do numizmatickej spoločnosti, ktorej poslaním je organizovanie výmenných aukcií a odpredaj mincí. Numizmatická spoločnosť mu posielala literatúru, na základe ktorej má možnosť určiť kvalitu a historickú hodnotu mincí. Postupne takto mal možnosť získať celú zbierku mincí Československa od roku 1921 – 1993, na ktorú je veľmi hrdý. V súčasnosti sa sústreďuje hlavne na euromince. Priznáva, že nefajčí, a tak namiesto cigariet, hoci je to drahý koníček, kupuje si nové mince. Dožičil si tým veľa radosť, lebo na minciach

bývajú zobrazené významné osobnosti, kultúrne pamiatky, rôzne udalosti, spojené s históriou našej krajiny, ktorá ho tiež veľmi zaujíma.

Takto si vlastne pán Berente vypíňa svoj seniorsky čas. Popri numizmatike sa však venuje aj turistike a ochrane prírody. Zúčastňuje sa všetkých akcií, ktoré organizuje turistický oddiel Dúbrava pri SMZ Jelšava a Národný park Muránska planina, ako aj obec Muráň. Je presvedčený, že zdravým životným štýlom i svojimi zberateľskými záujmami podporuje svoje duševné i fyzické zdravie.

Adela Michalská

Čarovný svet filatelie

Vždy ma zaujme vášň zberateľov, lebo mnohí z nich vlastnia vzácné predmety značnej hodnoty. Niektorí doma zhromažďujú mince, medaily, cestovné lístky, vláčiky, modely áut, figúrky vojačikov atď. Môj bývalý učiteľ dejepisu pán Ján Vavrek sústredil svoju bohatú zbierku starobylých predmetov, vrátane ojedinelej muránskej keramiky, vo vyhradených priestoroch školy a tešil sa z obdivu záujemcov o históriu. Súčasťou histórie ľudstva celého sveta sú však aj poštové známky – malé kúsky potlačeného papiera s lepom na rubovej strane, ktoré sú základnou potrebou poštového styku. K ich obdivovateľom a zberateľom som sa už v detstve zaradil aj ja. Filatelia učarovala vtedy mnohým mojim spolužiakom, a tak sme prestávky často trávili vzájomným vymieňaním si známok. Boli to také malé školské filatelické burzy, na ktorých najviac zabodovali rozsiahlejšie série s rovnakým motívom. A najväčšiu radosť i záväzť zároveň spôsobovali zberateľom novoobjavené štáty, ktoré sa v ich albumoch ešte nevyskytovali!

Známky som začal zbierať aj s mladším bratom, obaja sme vtedy dostali od známych malé albumy. Kúpovali sme si z vreckového balíčky známok z ponuky pre filatelistov. Pochtivo sme si rozdelili aj obsah z maminho albumu z detstva. Neskôr nás však viac zaujal šport, a tak som si zbierku dopĺňal iba občas.

Ľúto mi bolo vyhodit' známky z pohľadníc a listov, lebo ľudia, kým neboli mobily, si častejšie písali ako teraz. Môj vzťah k filatelii sa opäť prehĺbil najmä po zavedení eura. A okrem toho svet sa začal meniť. Niektoré spoločnosti sa rozpadávali, vznikali nové štáty. V súčasnosti sa mi darí získať pozoruhodné známky z celého sveta. Využívam rady z odbornej literatúry, ako si založiť a zdokonaľovať kvalitnú zbierku známok. Zoraďovať ich možno tradične podľa štátov alebo tematicky. Zaujímavá je napr. zbierka so športovou tematikou, ale aj zbierka kvetov, vtákov, výtvarného umenia a pod.

Medzi filatelistami sú veľmi obľúbené špeciálne vydania známok a tzv. príležitostné háčky. Ja napr. mám veľmi cenný hárok z roku 1962, vydaný k 100. výročiu založenia 1. slovenského gymnázia v Revúcej. Svet filatelie má veľké čaro a kto mu skutočne podľahne, nepotrebuje len album a príslušnú odbornú literatúru, ale aj pinzetu a lupu, lebo tajuplný svet známok si vyžaduje patričnú úctu, teda ohľaduplné zaobchádzanie a značnú pozornosť k ich obsahu. Prvú známku vraj vydali v roku 1840 vo Veľkej Británii, ale aj po 170 rokoch vydanie každej novej známky je malým kultúrne-spoločenským sviatkom.

Mgr. Ján Svoreň

Muránska strela odišla navždy?

Posledná aprílová sobota 2011 v Muráni mala príchut' nostalgie. Občianske združenie Muránska strela už pár dní pred týmto čiernym termínom signalizovalo záverečnú bodku za železničnou dopravou na trati Muráň – Plešivec. Vybudovaná bola ešte za čias Rakúsko – Uhorska a prvý vlak sa v uvedenej oblasti objavil 22. novembra 1893.

Na železničnej stanici v Muráni bolo popoludnie 30. apríla 2011 veľmi rušné.

Uzávierka

Pre prispievateľov do č. 4/2011 je 31. júl 2011 – osobné doručenie príspevkov, poštou na adresu redakcie alebo mailovou adresou.

Na staničnej budove viala čierna zástava a z dvoch preplnených vozňov od Plešivca na perón vstupovali hufy ľudí. Hlavné slovo bolo udelené primátorky mesta Revúca MVDr. Eve Cireňovej. Jej prejav bol zameraný na históriu i súčasnosť železničnej trate a dopravy, s ktorou sa občania od Plešivca po Muráň prišli rozlúčiť. Navždy? Všetkým zúčastneným ťažko prichodilo uveriť nariadeniam v oblasti železničnej dopravy, najmä keď Revúcky okres je v štatistických prehľadoch zaraďovaný medzi oblasti s najvyšším počtom nezamestnaných.

Pribudli teda ďalší nezamestnaní, ale aj nám ostatným sa zaleskli slzy v očiach. Príliš necitlivo bola zasiahnutá naša regionálna hrdosť, bola vytrhnutá aj jedna z najkrajších stránok našej obecnej histórie. V Muráni už nenastúpime do žiadneho vlaku, nezvoláme natešení z bezpečného

navratu domov: MURÁŇ - KONEČNÁ – VYSTUPOVAŤ! Vlak vždy patril do nášho detstva, mladosti i dospelosti. Na oslavách 120. výročia v novembri 2013 bude už asi oslávenec chýbať! Odišiel navždy! Skutočne navždy?

-RS-

SRDEČNE BLAHOŽELÁME

Krásneho životného jubilea – 70 rokov sa dožili občania z Muránskej Lehoty. Na zábere zľava: Emil FABO, Emília LABOŠOVÁ, Štefan SENKO, Marta VRBJAROVÁ, Milan TABAK a Margita PETALÍKOVÁ

MURÁNSKE NOVINY, EV3506/09, Obecné noviny, Vydáva obec Muráň, Adresa redakcie: OÚ MURÁŇ, č. 329, Tel: 058/4881029, e-mail: obec.muran@mail.t-com.sk, Šéfredaktorka: Mgr. Ružena Svoreňová, Graf. úprava a tlač: HLP Grafik s.r.o., Brezno

SPOMIENKY

Ťažko je bez teba, smutno je nám všetkým, už nič nie je také, ako bolo predtým. Už niet návratu, ani nádej.

len cesta k hrobu nás k Tebe zavedie. Bez teba žiť musíme, no v srdciach Ťa nosíme.

Dňa 18. júna 2011 uplynul rok, čo nás navždy opustila

p. Marta Bednářová,

milovaná manželka, matka a babka. S veľkou láskou spomínajú manžel Jozef, dcéry Monika, Erika, Martuška, vnuci a celá najbližšia rodina.

Odpočívaj v pokoji!

Odišiel na cestu, kam musí ísť každý sám. Len dvere spomienok nechal dokorán. Aj keď čas hojí, zabudnúť sa nedá.

Dňa 27.5.2011 si pripomíname 3. výročie, čo nie je medzi nami náš drahý

IVAN VRBJAR.

S úctou a láskou nášho spomíname. Prosíme, venujte mu tichú spomienku!

Smútiaca rodina

V čase ruží a bielych margarét opustila si spoločný náš svet.

Smutné roky plynuli pomaly, chýbala si nám v radošti i žiali. Keby mama, stará naša ešte žila, riekla by a láskyplne nás pohladila: Kto spravodlivo žil, dočká sa pokoja!

Dňa 13. júla 2011 si pripomíname 20. výročie, čo sa s nami navždy rozlúčila pani

MARGITA HAJDÚKOVÁ

vo veku 66 rokov. Česť jej pamiatke! S láskou a úctou na ňu spomínajú dcéra a vnuci.

Blahoželáme k 60. narodeninám!

Našou oslávenkyňou je redaktorka

p. Adela MICHALSKÁ,

ktorá svoje okružie životné výročie oslávila 31. mája 2011. Jej rodiskom je síce mesto Rožňava, ale s obcou Muráň sa už zrástla natrvalo. Táto dvojnásobná mama dcér i stará mama jedného nádherného vnúčika je stále obdivuhodne aktívna. Po odchode zo ZŠ s MŠ v Muráni, kde pôsobila ako vychovávateľka SKD, na zaslúženom dôchodkovom odpočinku rozširujú sa jej najmä spoločensko-prospešné obecné aktivity rôznym smerom. Nikdy sa neuspokojí s tým, čo už svojou pracovitosťou a vytrvalosťou dosiahla, rodia sa u nej nové sny, predstavy a pomerne náročné úlohy si pridáva tiež sama. Neúspech ju nezlomí! Skôr naopak. Má výdrž a chuť bojovať!

K vzácnemu jubileu jej prajeme hlavne dobré zdravie, radosť z práce, ktorej sa venuje so skutočným zanietením a pohodu v kruhu svojich najbližších.

Mgr. Ružena Svoreňová a kolektív redakcie